

Zadružna identiteta, vrednote in načela¹

Definicija

Zadruga je avtonomno združenje oseb, prostovoljno povezanih z namenom, da na skupne ekonomske, družbene in kulturne potrebe ter prizadevanja odgovarjajo prek podjetja v skupni lasti, ki ga upravljajo demokratično.

Vrednote

Zadruge temeljijo na vrednotah **samopomoči, samoodgovornosti, demokratičnosti, enakosti, pravičnosti** in **solidarnosti**. V skladu s tradicijo začetnikov zadružništva člani zadrug verjamejo v etične vrednote poštenosti, odprtosti, družbene odgovornosti in skrbi za druge.

Načela

Zadružna načela so smernice, po katerih zadruge prenašajo svoje vrednote v prakso.

1. Prostovoljno in odprto članstvo

Zadruge so prostovoljne organizacije, katerih članstvo je odprto za vse, ki so sposobni uporabljati njihove storitve in so pripravljeni sprejeti odgovornosti, izhajajoče iz članstva, brez spolne, socialne, rasne, politične ali verske diskriminacije.

2. Demokratično upravljanje članov

Zadruge so demokratične organizacije v upravljanju svojih članov, ki aktivno sodelujejo pri oblikovanju politik in sprejemanju odločitev. Izvoljeni predstavniki in

---

¹ Dokument je nastal pod okriljem Mednarodne zadružne zveze (ICA – *International Co-operative Alliance*) in je bil sprejet na generalni skupščini zveze leta 1995 v Manchestru.

predstavnice zadruge so odgovorne članstvu. V zadrugah prvega reda imajo člani enake glasovalne pravice (en član, en glas), na demokratičen način so organizirane tudi zadruge nadaljnjih redov.

3. Ekonomska udeležba članov

Člani pravično prispevajo in demokratično upravljajo kapital zadruge. Običajno je vsaj del kapitala v skupni lasti zadruge. Za kapital, ki ga člani vplačajo kot obvezni vpisni delež, običajno prejmejo omejeno povračilo, pogosto pa ga sploh ne prejmejo. Člani razporejajo presežke za katerega koli ali za vse naslednje namene: razvoj zadruge, po možnosti z oblikovanjem rezerv, pri čemer vsaj njihov del ostaja nedeljiv; nagrajevanje članov sorazmerno z obsegom njihovega poslovanja z zadrugo in podpiranje drugih dejavnosti, ki jih odobri članstvo.

4. Avtonomija in neodvisnost

Zadruge so avtonomne organizacije, ki temeljijo na samopomoči, in jih upravljajo njihovi člani. Če sklepajo dogovore z drugimi organizacijami, vključno z vladami, ali pridobivajo kapital iz zunanjih virov, to počnejo pod pogoji, ki zagotavljajo demokratično upravljanje članov in ohranjajo združno avtonomijo.

5. Izobraževanje, usposabljanje in obveščanje

Zadruge zagotavljajo izobraževanje in usposabljanje za svoje člane, izvoljene predstavnike, menedžerje in zaposlene, da lahko učinkovito prispevajo k razvoju svojih zadrug. Zadruge obveščajo širšo javnost – še posebej mlade in oblikovalce javnega mnenja – o naravi in koristih združnega sodelovanja.

6. Sodelovanje med zadrugami

Zadruge najučinkoviteje služijo svojim članom in krepijo združno gibanje s tem, ko sodelujejo v lokalnih, državnih, regijskih in mednarodnih strukturah.

7. Skrb za skupnost

Zadruge si prizadevajo za trajnostni razvoj svojih skupnosti prek politik, ki jih odobrijo njihovi člani.

Prevod: Jezikovna zadruga Soglasnik in Združenje Center alternativne in avtonomne produkcije – CAAP.